A°. 1840. N°. 66.

ZONDAG DEN 16den AUGUSTUS.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 13den dezer, de Engelsche Schoener *Guiana*, Kapt. Charles Ritchell, naar Demerary; Passagiers: de Heeren Pierre Dubus en Mozes Abraham de Vries.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 14 Augustus 1840.

De Slaven, met namen: *Eduard*, *Grewa*, *Theresia* en *Fannij*, aankomende ELIAO NAHAR, zijn verkocht voor eene som van *f* 2,155.

Het voor afbraak verkochte *GEBOUW*, aan de *Waterkant*, (zoogenaamde *Kabrietenwacht*), is gekocht door LAURENS ARON DE MESQUITA, voor de som van *f* 100.

ADVERTISSEMENTEN.

De ondergeteekende bij ondervinding het nut kennende van *Nacht-Patrouilles*, welke gedurende den droogen tijd door de Ingezetenen dezer plaats telken jare gedaan zijn, heeft de Heeren Wijkmeesters van de onderscheidene Wijken verzocht, om te trachten de bewoners van hunne Wijken tot het deelnemen aan die Patrouilles hetzij zelve; hetzij door daartoe gehuurde vrije personen of vertrouwde slaven, ingevolge daarvoor door de Wijkmeesters te maken tourbeurten, even als in vorige jaren over te halen: zoo veel in zijn vermogen is, de Policie werkzaam stellende voor de veiligheid en zekerheid van de bezittingen der Ingezetenen dezer plaats, zoo vorderen echter de uitgestrektheid der Stad en nog andere redenen dat de Ingezetenen in hun eigen welbegrepen belang eenige waakzaamheid betoonen; tegen het doen van de voorgestelde Patroulles gedurende hoogstens *twee maanden*, bij tourbeurten verdeeld over het aanzienlijk getal der bewoners dezer Stad kunnen geene bezwaren van eenige belang bestaan, en het is op grond hiervan dat de ondergeteekende zich veroorloofd de welwillende medewerking zijner medeburgers tot het voorgestelde doel door deze in te roepen.

Paramaribo den 13 Augustus 1840.

De fungerende Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*,

P. FIERS SMEDING.

Op den *Eersten September dezes Jaars*, zal door de daartoe bevoegde Ambtenaren, eene generale *SCHOUWING* plaats hebben, van de KEUKENS en STOOKPLAATSEN, van de SLOOTEN, TREKKERS of TRENZEN voor de Huizen en van de niet bebouwde Erven: een ieder wien het aangaat wordt mits deze gewaarschuwd om te zorgen dat de Keukens en Stookplaatsen, behoorlijk gereinigd, dat de Slooten, Trekkers of Trenzen voor zijn Huis daar waar zij zijn, behoorlijk ter breedte van *twee en een halve* voet gedolven, en dat de hem toebehoorende onbebouwde Erven behoorlijk gezuiverd en omheind zijn, op pœne van voor de niet voldoening aan de wettelijke bepalingen ten dien aanzien ingevolge de Wet vervolgd worden.

Paramaribo den 13 Augustus 1840.

De fungerende Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*,

P. FIERS SMEDING.

(28697) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 21sten Augustus 1840, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Maagden Straat*, La. C. No. 158; aankomende ELIAO NAHAR.

Twaalf Zilveren SOEPLEPELS, *twaalf dito VORKEN*, *acht THEELEPELTJES*, *twee Zilveren BLAADJES* en *twee Gouden ZAK-HOROLOGIEN* met *CACHETTEN*; aankomende ELIAO NAHAR.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Hooge Straat*, La. E. No. 369 Nieuwe Wijk en La. D. No. 790 Oude Wijk; aankomende den Boedel wijlen ELISABETH van J. DE WOLFF.

De Slaven *Fortuna* en *Susanna*; aankomende J. C. STEVEN.

De Slaven *Fannie*, *Patientie*, *Sophietje*, *Willem*, *Constant*, *Trobie* en *Primo*; aankomende den Boedel J. D. VALLENTIJN, doch bekend staande ten name van D. W. G. HEEPKE.

Paramaribo den 15 Augustus 1840.

R. GOLLENSTEDE, Exploicteur.

De Commissie, belast met het bijeenbrengen en inzamelen der gelden, ter zoo veel mogelijk herbouw van eenige HUIZEN op de *Joode Savane*, biedt bij inschrijving de aanbesteding aan:

Van het opbouwen van een *WOONHUIS*, verdeeld in *twee KAMERS*, *KEUKEN*, *STEENEN-VOET*, *&c.*, *&c.*;

velgens conditiën, bestek en teekening, ten huize van den ondergeteekende ter *visie* liggende.

De inschrijvings-billetten, met opgave der borgen, zullen ten huize voormeld aangenomen worden, tot Dingsdag den 8sten September e. k., en het werk alsdan aan den minst inschrijvenden (mits goedgekeurd zijnde) worden toegewezen.

Paramaribo den 14 Augustus 1840.

Namens de Commissie voornoemd,

D. CORONEL, *Voorzitter.*

☞ LOCHFINE HARING in vaatjes, BRISTOL-TRIPE in potten, Engelsche HAM, dito KAAS, *London PORTER* en *ALE* in oxhoofden en bij het dozijn; versche ZALM, SOUP, VLEESCH, SARDINES, PETITS-POIS, KALFSVLEESCH, geele WORTELEN en andere EETWAREN in blik, (*zeer geschikt voor lieden die naar Plantaadjen reizen*) opregte SHERRY, PORT à PORT, MADERA en andere WIJNEN, COGNAC, SUIKERKALK in potten, enz. enz.

Als mede eenige *nieuwe halve Leggers*;— Te bekomen bij

(28233) D. BENJAMINS.

Bij WM. MEIJER:

Blaauw en zwart Laken, Dril, Linnen, Calico's, Gingham, Bont, gecouleurde effe- en geborduurde Neteldoeken-Tule en Doeken, zwarte Tule voor Kleedjes, witte en gecouleurde Modedoeken, Naaien Borduurgaren, Linten, Merkzijde, Band-Tule, zwarte Krep en Lampher, Kousen, Batist Katoen, Kamerdoek; fijne en Grondschoenen, Schuijerwerk; KERKBOEKEN; Brabandsche timmer- kuiper- duiker- en planken Spijkers in soorten, ijzeren Potten met hengsels, timmer en gemalen Krijt.

Rijn- en Roode Wijn; Foelie en Jamaïca Peper, Zout in vaten en lege halve Leggers. (28723)

Staatsregeling.

Het is een voorval hetwelk de geheele europesche wereld met verbazing heeft vervuld, dat de sultan van het ottomannische rijk, uit eigen vrije beweging, aan zijn volk eene staatsregeling schenkt, waarbij veiligheid voor leven en bezittingen, en waarborgen van vrijheid, eene rigtige handhaving der justitie en een gematigde invloed op het bestuur aan het volk verzekerd worden. Piegtig is de verklaring, dat, nadat gedurende eene geheele reeks van jaren, in dit rijk de wetten zijn verkracht geworden, de tegenwoordige regeerder wenscht naar regt en billijkheid te werk te gaan en alle willekeur ter zijde te stellen, naar de beginselen der europesche beschaving. De sultan wil het verval des rijks alleen daaraan geweten hebben, dat de wetten werden vertreden; alleen daarvan wil hij voortaan den herbloei des rijks en de welvaart der ingezetenen verwachten, dat de wetten gehandhaafd worden en goed en bloed gewaarborgd zijn voor elke overmatige verdrukking. Hoe treurig steekt daarbij af, die geheele omkeering van den bloeijenden Hanoverschen staat, waar eigenmagtig de Wet van den Staat is opgeheven; waar de vorst alleen regeert, naar hetgeen hij zich zelven ten wil gelieft te stellen; onverlet, als hem zulks mogt beginnen te mishagen, ook die beperkingen uit te zetten of omver te halen. Sedert het Koninklijk Patent toch, waarbij de regerende vorst Ernst August de in werking zijnde staatsregeling eigendunkelijk heeft vernietigd, is het land aldaar in rouw, en de natie is verstomd en schier verplet door die aanmatiging van een gezag, hetwelk niemand dien vorst had gegeven. Vreemd zal het aan het Duitsche volk in de ooren klinken, dat in het Oosten, in het land van despotismus, vrijwilliglijk wordt verleend, wat in het beschaafde en vrije Europa werd vernietigd in deze eeuw. Noch de monarchale vormen der Duitsche staats-inrigtingen, noch de inhoud van de Weener-akte, die waarborg, ook voor de volken tegen hunne vorsten, dat het *getemperd* souverein gezag niet in een on-

bepaald gezag zal verwandelen; noch de vrees voor binnenlandsche beroerten hebben het besluit des Duitschen Bonds een schijnt van regt of wettigheid kunnen geven, dat zij zich de zaak der aangerande vrijheid in de Duitsche staten niet heeft aangetrokken; en dat zij, koud en onverschillig, eene zoo willekeurige handeling, als de vernietiging der constitutie van 1833, die in volle werking was, heeft kunnen aanzien. Dat gedrag voorspelt aan die staten in Duitschland, alwaar de vorsten gemeend hebben, dat zij hunne in 1812 en 1813 gedane beloften tot het geven van constitutien moesten gestand doen, weinig uitzigt op het blijvend bestaan derzelven; en het laat zich aanzien, dat bij eene troonsverandering, als de gelegenheid gunstig is, het voorbeeld des Hanoverschen konings navolging zal vinden; zoodat, dewijl dus een geringe staat niets tegen de overmagt uitrigten kan, de constitutionele regeringen in Duitschland zullen verdwijnen. Zóó gaat het licht weer derwaarts terug van waar het kwam, naar het Oosten; en bij den triomf der absoluten tot die begrippen en beginselen, zal Europa wederom achteruitgaan naar dien tijd van vooroordeel, privilegie en obscurantismus, waaruit alleen de vrije regeringsvorm redt; zoo als tijdens de republiek der Vereenigde Nederlanden, deze, niet slechts de meest vrije, maar te gelijk de meest verlichte staat in het benevelde en ultramonarchale en monarchale Europa was.

Al naar men het inziet.

Toen wij dezer dagen het antwoord des konings van Hannover lazen, aan de deputatie der tegenwoordige stendenvergadering gegeven, meenden wij, dat de triomfkreet die zijne Hannoversche Majesteit liet hooren, die was over eene behaalde overwinning op buitenlandschen overmoed, of op buitenlandschen naijver, of op buitenlandsche aanrandingen; en dan zoude men zich hebben moeten verheugen en met den goeden koning, die voor de regten zijner medelandgenooten streed voor 's lands welzijn, den alsdan eigenaardiger en passender triomfkreet aanheffen; wel te verstaan indien hoogstdezelve zulks wel genadiglijk geliefde toe te staan. Want, als men de duitsche bladen leest, dan weet men dat niets van hoogerhand geduld wordt, of het is genadiglijk goedgevonden. Dit is misschien wel zoo de heerschende spreek- en schrijftrant, en ofschoon dit juist een Nederlander niet smaakt, zij daar verder niets van gezegd. Maar de triumfkreet des Hanoverschen konings lokte eene beschouwing uit over datgene waarover getriomfeerd was en waarover men roemde de zege behaald te hebben. En wat is het inderdaad? Is het zóó om op te roemen? Met eenen onbuigzamen wil begaafd, verbreekt een vorst, die bij de staatsregeling het regt zijner komst tot den troon bevestigd en geheiligd ziet, de staatsregeling die hem de kroon toewees, en hij vertrapt met hooghartigheid eene in volle werking zijnde constitutie, waardoor zijn broeder het volk gelukkig en zich-zelven geliefd had gemaakt. Hij is doof voor alle nederige en eerbiedige klagten; hij leent alleen het oor aan de hofpartij, regelt zijne legermagt, en bedreigt daarmede de anders rustige inwoners des lands, die niets dan hunne regten verzoeken. Men zou schier denken nog in den tijd der middeneeuwen te leven; toen de koningen dachten dat de landzaten om hunnentwille in de wereld waren gekomen. — Heeft nu de Koning van Hanover dan het regt op zijne zijde? Hoe komt men toch aan dit denkbeeld, daar de Weeneracte uitdrukkelijk zegt, dat geene grondwet die in werking is, kan worden opgeheven of buiten werking gesteld, dan door de zamenstemming van allen die daartoe bevoegd zijn? — Waarom komt dan de Bondsvergadering niet op tegen die handelingen? Men vrage eerst: waarom die staten, die in 1815 het meest ijverden en beloften gaven, van grondwettige vertegenwoordigende staatsvergaderingen bij de staatsregelingen in te zullen voeren, daar nooit aan veldaan hebben, en daartoe nooit gedrongen zijn; waarom men met leede oogen aanziet, dat er in het geheele Duitschland hier en daar nog een schijn van leven bij kleine constitutionele staten overblijft, en men zie dan voorts met welke geringschatting de stenden bejegend worden, hoe weinig belangstelling er in de grootere staten is voor de vertegenwoordiging des volks, en dan zal het zich laten verklaren, waarom de Bondsvergadering, al hare besluiten ijkt met den stempel van zoo onbepaald mogelijk vorstelijk gezag, en tevens zoo weinig doet voor de vrijheid van het leven der burgers; — dan zal het zich laten verklaren, waarom de Bondsvergadering de schennis der bondswetten door den koning van Hanover lijdelijk aanziet en daardoor ondersteunt, en ze als eene binnenlandsche aangelegenheid zich van den hals schuift; en hoe de Koning van Hanover daardoor den triomfzang heeft laten hooren, die zoo grootspraakig in de dagbladen is rondgevent. Maar er zal een tijd komen, dat die triomfkreet ligt in een rouwkreet zou kunnen veranderen, wanneer de Hanoveranen de schennis hunner wetten moede worden, wanneer Duitschland zich losmaakt van het juk dat het streven naar onbepaalde vorstenmagt het oplegt; want de handeling des Hannoverschen konings maakt, juist omdat men haar met geen naam kan bestempelen, dat ieder mensch die gevoel heeft van zijne waarde en zijn regt, van zijne pligten jegens God en de overheid, er ernstig over zal nadenken en overleggen, of dergelijke handelingen wettig kunnen zijn: En wat zal dan het einde wezen??

— Is, — zegt een onzer Parijsche Correspondenten — Nieuwjaar voor de deur, dan trekt Parijs deszelfs schoonste kleed aan, om den Nieuwjaarsdag waardiglijk te vieren. Ik zoude wel eens een' eenvoudigen, verre van alle stadsgewoel levenden, landbewoner voor de eerste maal door de straten Vivienne en Richelieu willen geleiden, en hem de pracht, de grenzenlooze weeldepraal willen aantoonen, welke de winkeliers te koste leggen om de koopers aan te lokken, en elkander onderling de loef af te steken. Is het niet als of zij allen duizelig van geestvervoering zijn? In de straat Richelieu is sedert eenige dagen een boekbinderswinkel geopend, die als het toonbeeld dezer soort van verkwisting kan geacht worden. Verblindend wit marmer siert den schoorsteenhaard, de toonbanken, kas-lijsten en alle zigtbare gedeelten en gereedschappen van den winkel, die vroeger uit steen van nederiger soort vervaardigd waren. De boeken liggen op kussens van rood fluweel met gouden franjes gesierd, en de eigene rijkdom, in welken zij uitblinken, is verduisterd, door hetgeen hen secondair omringt. De sloten, de rug der boeken, de goudsnede, de albums, het schrijfgerei, en al wat daartoe betrekking heeft, is van zoodanigen aard, dat men onwillekeurig in zich zelven keert, en zich gaarne zoude vragen, of zoo schitterend fraaije zaken voor de bewoners dezer aarde, dan wel voor de gunstelingen eener toowerwereld bestemd zijn. In den achtergrond laat een dubbel, rijk geborduurd voorhangsel van de zwaarste zijden stoffe, den blik in een ander vertrek werpen, hetwelk welligt verder niets meer bergt dan de valsche berekeningen en de wanhoop van den onzinnig roekeloozen ondernemer, maar hetwelk den nieuwsgierigen kooper de bekoorlijkheid van een onbekend land, met geheimvolle toegangen aanbiedt. In dien zelfden stijl zijn, iets verder, verscheidene winkels van kousewaren, halsdoeken en weelde-artikelen, rottingen, zilverwerk, enz. enz. opgerigt. Wat mag de waar kosten, daar reeds de verkooper een groot kapitaal verspild heeft, slechts om te kunnen verkoopen? En als de kooper niet het offerlam op dit altaar van den modernen afgod is, hoe kunnen dan de winkeliers bestaan? Het antwoord is dood-eenvoudig: zij bestaan niet; en datgene wat heden zoo flikkerend, fonkelend, nieuw en helderschijnend in de wereld uitziet, verdwijnt dikwerf nog binnen het jaar voor de onverbiddelijke toetasting der geregtsdienaars, en als gevolg der gedeponeerde balans.

Dezer dagen is te Londen een uitvoerig werk in het licht verschenen onder den titel: *Observations upon the handwriting of Philip Melanchton;* bevattende eene groote menigte facsimile's van dien grooten man, als ook van Luther. Het een en ander is, met opoffering van veel tijd, geld en moeite, bijeengebragt door den heer S. Leigh Sotheby, en draagt, naar de Engelsche dagbladen, blijken van grondig onderzoek en zeldzame geleerdheid. Het werk is in folio en heeft 38 platen, naauwkeurig en wel uitgevoerd, voorstellende de handschriften van Melanchton en Luther. Op den titel is de afbeelding van Melanchton, naar het origineel door Kilianan. Tot het opstellen van dit werk heeft de heer Leigh Sotheby aanleiding gekregen door de ontdekking, dat zekere boeken, voorzien van aanteekeningen, in 1835 door doctor Kloss van Frankfort herwaarts ter verkooping overgezonden, aan Melanchton behoord, en een gedeelte zijner boekverzameling uitgemaakt hebben.

Volgens berigten uit Servie heeft een monnik van de order van St. Besalius, in het klooster van Montenegro eene verzameling van historische handschriften gevonden. Belast zijnde geworden, om de gewelven of kelders onder den vloer der kerk van het klooster te onderzoeken, vond hij, dat de aldaar geplaatste doodkisten alle vergaan of in stukken geborsten waren, uitgezonderd eene, welke in haar geheel was gebleven. Verslag daarvan aan den superior der kloosters gedaan zijnde, werd na gezamenlijk overleg, besloten de kist te openen. Dit had met zekere plegtigheid plaats en groot was de verwondering der broeders, toen zij bevonden dat de gezegde kist van lood en gevuld was met een aantal, in vrij goeden staat bewaard gebleven papieren, ieder afzonderlijk in geoliede stoffe gewikkeld. Bij een nader onderzoek bleken de gezegde papieren kronijken te zijn, in de verschillende Slavische tongvallen geschreven, gaande van de eerste invallen der Slavoniers, in de landen door den Donau bespoeld, tot het jaar 1721. De gezegde kronyken bevatten de geschiedenis van Wallachije, Moldavie, Servie en Bulgarie, en een groot getal bijzonderheden betreffende de kruistogten, het Oostersch keizerrijk, de oorlogen der Polen en Hongaren tegen de Turken, alles door ooggetuigen geschreven en zamengesteld. De vorst der Serviers, Prins Milosch, heeft de geheele verzameling voor 5000 dukaten gekocht, en zijnen bijzonderen Secretaris, den heer Woukanowitch, benevens een twintigtal geleerde Serviers de opdragt gegeven, deze handschriften te onderzoeken en naar tijdsrekening te rangschikken, waarna het voornaamste gedeelte, voor rekening van den Vorst, door den druk zal worden gemeen gemaakt.

Van de bekende engelsche schrijfster lady Morgan is, na eene lange tusschenruimte, thans weder een nieuwe roman verschenen: *Woman and her master*, 't welk al de schitterende eigenschappen van hare vroegere werken zou bezitten. Het onderwerp is het bij de engelsche schrijfsters geliefkoosde thema: de maatschappelijke emancipatie der vrouwen, schoon juist niet in den fransch St. Simonistischen geest.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.